

23-06-2023

FINANSIJSKO-FINANCIJSKO
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA MOSTAR 8

Finansijski izvještaji za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2022. i Izvještaj nezavisnog revizora

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora.....	3
Izveštaj o ukupnom rezultatu za period 01.01.2022 - 31.12.2022. godine.....	7
Izveštaj o finansijskom položaju na dan 31.12.2022. godine.....	8
Izveštaj o tokovima gotovine za period 01.01.2022 - 31.12.2022. godine.....	9
Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2022 - 31.12.2022. godine.....	10
1. Osnovni podaci o Društvu.....	11
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.....	13
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika.....	14
4. Značajne računovodstvene procjene i pretpostavke.....	22
5. Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu.....	23
6. Ostali prihodi i dobiti.....	23
7. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja.....	24
8. Troškovi amortizacije.....	24
9. Troškovi proizvodnih usluga.....	24
10. Troškovi rezervisanja (neto).....	25
11. Finansijski rashodi.....	25
12. Porez na dobit.....	25
13. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	26
14. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu.....	26
15. Nematerijalna imovina.....	27
16. Ostala imovina i potraživanja.....	27
17. Novac i novčani ekvivalenti.....	28
18. Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja.....	28
19. Kapital.....	30
20. Obaveze po dugoročnim kreditima.....	31
21. Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima.....	34
22. Odgođeni prihod.....	34
23. Rezervisanja.....	35
24. Obaveze prema dobavljačima.....	36
25. Obaveze po kratkoročnim kreditima.....	36
26. Ostale kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	36
27. Potencijalne i preuzete obaveze.....	37
28. Potencijalna imovina.....	38
29. Finansijski instrumenti.....	38
30. Transakcije sa povezanim pravnim licima.....	40
31. Primanja organa upravljanja.....	40
32. Događaji nakon datuma izvještavanja.....	40
33. Odobrenje finansijskih izvještaja.....	41

Izveštaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294
F +387 51 211 501
E office@ba.gt.com
www.grantthornton.ba

Osnivačima i Upravi JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar

Mišljenje s rezervom

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar (u daljem tekstu „Društvo“), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2022. godine, izvještaj o ukupnom rezultatu, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu i napomene uz finansijske izvještaje koje uključuju i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće učinke pitanja opisanih u paragrafu Osnova za mišljenje s rezervom, priloženi finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju u svim značajnim aspektima, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2022. godine i njegovu finansijsku uspješnost, te njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

1. Kao što je objelodanjeno uz Napomene 13 i 15 uz priložene finansijske izvještaje, nekretnine, postrojenja i oprema na dan 31. decembra 2022. godine su iskazane u iznosu od 3.218.924 hiljada KM, odnosno nematerijalna imovina u iznosu od 78.405 hiljada KM. U navedenom iznosu su iskazana materijalna i nematerijalna sredstva u pripremi u iznosu od 1.238.447 hiljada KM. Provedenim revizorskim postupcima utvrdili smo da su kapitalne investicije u iznosu od 1.225.541 hiljada KM započete prije 2022. godine, dok investicije u iznosu od 12.906 hiljada KM datiraju iz 2022. godine. Društvo na dan 31. decembra 2022. godine nije uradilo test na umanjenje vrijednosti imovine u skladu sa usvojenim računovodstvenim politikama i zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 36 „Umanjenje vrijednosti imovine“. Obaveza Društva prema gore navedenom je da izvrši procjenu nadoknadivog iznosa imovine te u skladu sa navedenim prizna eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti. U toku obavljanja revizije, a na osnovu raspoložive dokumentacije nismo mogli da napravimo vlastitu procjenu i utvrdimo nadoknadivu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, odnosno nematerijalne imovine na dan 31. decembra 2022. godine, kao ni efekte potencijalnog obezvrjeđenja na finansijske izvještaje na dan i za godinu koja završava 31. decembra 2022. godine.

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Društvo u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja s rezervom.

Značajna neizvjesnost u vezi sa vremenski neograničenim poslovanje

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 2 uz priložene finansijske izvještaje, Društvo je finansijske izvještaje sastavilo po načelu stalnosti poslovanja. U skladu sa navedenim, skrećemo pažnju na činjenicu da su na dan 31. decembra 2022. godine tekuće obaveze Društva veće od tekuće imovine za iznos od 277.554 hiljade KM. Navedeni pokazatelj ukazuje na postojanje potencijalnih problema vezanih za nemogućnost servisiranja tekućih obaveza Društva u toku redovnih operativnih aktivnosti.

Najvažniji izvor finansiranja Društva su akcize na gorivo u iznosu od 0,20 KM/l, a za prikupljanje sredstava je zadužena Uprava za indirektno oporezivanje BiH. Konačan omjer raspodjele po entitetima nije izvršen od juna 2017. godine. Na dan 31. decembra 2022. godine, Društvo je procijenilo da je iznos sredstava koji bi mu trebao pripasti konačnom raspodjelom 100.000 hiljada KM.

Uprava Društva smatra da preduzima sve neophodne mjere vezane za kontinuirano poslovanje i da je stoga primjena načela stalnosti poslovanja validno primjenjena u pripremi ovih finansijskih izvještaja u datim okolnostima.

Naše mišljenje nije modifikovano u skladu sa ovim pitanjem.

Isticanje pitanja

1. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 27 uz priložene finansijske izvještaje, na dan 31. decembra 2022. godine protiv Društva se vode sporovi u ukupnom iznosu od 47.950 hiljada KM, od čega su sporovi za eksproprijaciju iskazani u iznosu od 12.855 hiljada KM, odnosno arbitražni postupak u iznosu od 18.293 hiljada KM. Na dan 31. decembra 2022. godine Društvo ima iskazana rezervisanja za sudske sporove u iznosu od 9.561 hiljada KM. Za sudske sporove po osnovu eksproprijacije i arbitražnog postupka nije vršeno rezervisanje na dan 31. decembra 2022. godine, obzirom da potencijalni gubitak sudskog spora neće predstavljati rashod Društva, već povećanje imovine, uz odliv sredstava.

Dalje, tokom 2016. godine Društvu su, po osnovu kontrole od strane Porezne uprave FBiH, obračunate dodatno utvrđene obaveze po osnovu poreza na dobit za period 2011 - 2015. godina, poreza na dohodak od samostalne i nesamostalne djelatnosti, te zateznih kamata (porez na dobit u iznosu od 33.394 hiljade KM i zatezne kamate u iznosu od 11.865 hiljada KM). Društvo osporava sve dodatno utvrđene obaveze, te je tokom 2019. godine uputilo Vladi FBiH zahtjev za vanredno ukidanje rješenja Federalnog ministarstva finansija i Porezne uprave FBiH. Po navedenom zahtjevu Vlada se nije očitovala. Na dan 31. decembra 2022. godine, postupak je u toku.

Naše mišljenje nije modifikovano u skladu sa ovim pitanjem.

Ključna revizijska pitanja

Osim pitanja navedenih u odjeljku Osnova za mišljenje s rezervom, utvrdili smo da nema drugih ključnih revizijskih pitanja za saopštiti u našem izvještaju.

Ostala pitanja

Finansijske izvještaje Društva na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2021. godine revidirao je drugi revizor, u čijem je Izvještaju od 18. aprila 2022. godine izraženo nemodifikovano mišljenje, uz isticanje pitanja o dodatno utvrđenim obavezama po osnovu kontrole Porezne uprave FBiH, i vrijednosti imovine u pripremu u kojoj je sadržan značajan iznos ulaganja iz ranijih perioda.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u godišnji izvještaj, ali ne uključuju godišnje finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša odgovornost jeste da pročitamo gore navedene ostale informacije, i u provođenju toga razmotrimo jesu li ostale informacije značajno proturječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji, ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako na osnovu posla koji smo obavili na ostalim informacijama zaključimo da postoji značajan pogrešan prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da objavimo tu činjenicu. U ovom pogledu nemamo nikakve značajne činjenice koje smatramo prigodnim za objavu, osim onih opisanih u odjeljku Osnova za mišljenje s rezervom.

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu i sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblazanje internih kontrola;

- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

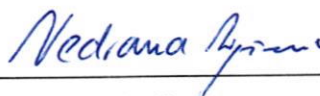
Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Vedrana Knežević, Ovlašteni revizor.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 14. jun 2022. godine

Isidora Džombić
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vedrana Knežević
Ovlašteni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Izveštaj o ukupnom rezultatu za period 01.01.2022 - 31.12.2022. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2022. u 000 KM	2021. u 000 KM
Prihodi			
Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu	5	42.140	38.168
Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu		10	-
Prihodi od prodaje materijala (neto)		2	-
Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		-	2
Finansijski prihodi		718	776
Ostali prihodi i dobici	6	80.693	69.661
		123.563	108.607
Rashodi			
Nabavna vrijednost prodate robe		441	258
Troškovi sirovina i materijala		654	435
Troškovi energije i goriva		2.172	1.799
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	7	21.092	18.887
Troškovi amortizacije	8	41.184	34.884
Troškovi primljenih usluga	9	11.187	12.624
Ostali poslovni rashodi i troškovi		1.508	1.140
Gubici od dugoročne nefinansijske imovine		393	4
Troškovi rezervisanja (neto)	10	7.106	825
Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		68	13
Finansijski rashodi	11	26.446	22.251
Ostali rashodi i gubici		1.419	58
		113.670	93.178
Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja		9.893	15.429
Tekući porez na dobit	12	-	-
DOBIT PERIODA		9.893	15.429

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Finansijske izvještaje je odobrila i potpisala Uprava Društva, dana 24. februara 2023. godine.

Potpisano u ime Društva:

Lice ovlašteno za zastupanje

Lice sa licencom

Zdenko Kožul
Certificirani računovođa
Broj: CR-4672/5

Izveštaj o finansijskom položaju na dan 31.12.2022. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2022. u 000 KM	31.12.2021. u 000 KM
Dugoročna imovina			
Nekretnine, postrojenja, oprema	13	3.218.924	2.757.709
Avansi za nekretnine, postrojena i opremu	14	26.547	50.913
Imovina s pravom korištenja		551	-
Nematerijalna imovina	15	78.405	57.855
Ostala imovina i potraživanja	16	20.000	20.012
Ukupno dugoročna imovina		3.344.427	2.886.489
Zalihe		473	657
Potraživanja od kupaca		153	35
Novac i novčani ekvivalenti	17	18.584	9.003
Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	18	70.004	70.754
Ukupno kratkoročna imovina		89.214	80.449
UKUPNO IMOVINA		3.433.641	2.966.938
Kapital i rezerve	19		
Vlasnički kapital		2	2
Ostali oblici vlasničkog kapitala		422.561	422.561
Nerasporočena dobit ranijih perioda		133.013	117.584
Nerasporočena dobit izvještajnog perioda		9.893	15.429
Ukupno kapital i rezerve		565.469	555.576
Dugoročne obaveze			
Obaveze po dugoročnim kreditima	20	1.435.731	1.299.194
Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima	21	18.096	-
Obaveze po osnovu najмова		147	-
Odgodeni prihod	22	1.034.265	881.332
Rezervisanja	23	10.898	4.403
Ostale obaveze (retencije po ugovorima)		2.267	140
Ukupno dugoročne obaveze		2.501.404	2.185.069
Kratkoročne obaveze			
Obaveze prema dobavljačima	24	92.588	70.822
Obaveze po kratkoročnim kreditima	25	254.875	148.367
Obaveze po osnovu najмова		418	-
Ostale kratkoročne finansijske obaveze po amortizovanom trošku		900	300
Odgodeni prihod		2.328	1.937
Ostale kratkoročne obaveze i razgraničenja	26	15.659	4.867
Ukupno kratkoročne obaveze		366.768	226.293
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		3.433.641	2.966.938

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o tokovima gotovine za period 01.01.2022 - 31.12.2022. godine

	2022. u 000 KM	2021. u 000 KM
GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca	11.736	10.996
Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenima	(18.120)	(16.522)
Odlivi po osnovu plaćanja dobavljačima	(18.122)	(18.496)
Odlivi po osnovu ostalih troškova	(3.744)	(3.752)
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	261.811	261.286
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(548)	-
Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima	233.013	233.512
GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		
Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme	(497.754)	(472.023)
Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	28	-
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne imovine	(14.546)	(8.158)
Primljena kamata i prihod od finansijskog najma	9	44
Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti	18.096	-
Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima	(494.167)	(480.137)
GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od uzetih kredita	306.476	367.242
Otplata glavnice uzetih kredita	(88.407)	(109.859)
Otplata kamate po uzetim kreditima	(12.246)	(21.085)
Otplata glavnice po najmovima	(147)	-
Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti	65.476	-
Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti	(417)	-
Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima	270.735	236.298
NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE	9.581	10.327
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	9.003	19.330
Efekti promjene deviznih kurseva gotovine	-	-
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	18.584	9.003

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2022 -
31.12.2022. godine**

u 000 KM

	Osnovni kapital	Ostali oblici vlasničkog kapital	Akumulirana neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2020. godine	2	422.561	117.584	540.147
Dobitak/(gubitak) za period	-	-	15.429	15.429
Stanje na dan 31.12.2021. godine	2	422.561	133.013	555.576
Dobitak/(gubitak) za period	-	-	9.893	9.893
Stanje na dan 31.12.2022. godine	2	422.561	142.906	565.469

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o Društvu

Javno preduzeće Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar (u daljem tekstu „Društvo”) je registrovano kod Općinskog suda u Mostaru 28. oktobra 2010. godine, na osnovu Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine, kojim su Društvu date na upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu autoceste i brze ceste u Federaciji BiH.

Do datuma osnivanja Društva, aktivnosti na upravljanju mrežom autocesta i brzih cesta u Federaciji BiH obavljala je Federalna direkcija za izgradnju, upravljanje i održavanje autocesta. U skladu sa Rješenjem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija broj: 01-27-2462-1/10 od 5. januara 2011. godine imenovana je Komisija za primopredaju/razduživanje dokumentacije iz radnih odnosa, finansijskih i općih poslova između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Federalne direkcije za upravljanje, izgradnju i održavanje autocesta. Navedena Komisija je utvrdila stvarno stanje imovine, obaveza i potraživanja Federalne direkcije na dan 31. decembra 2010. godine. Na dan 1. januara 2011. godine izvršen je prenos sredstava i obaveza Federalne direkcije na Društvo.

Osnovna djelatnost Društva je upravljanje, građenje, rekonstrukcija, održavanje i zaštita autocesta i brzih cesta. Prema članu 16. Zakona o cestama Federacije BiH predmet poslovanja Javnog preduzeća Autoceste Federacije BiH je obavljanje djelatnosti:

- priprema dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa razvoja, održavanja, zaštite, rekonstrukcije, izgradnje, obnove cesta i objekata na cestama kao i izvještaja o realizaciji tih planova i programa;
- poslovi održavanja i zaštite;
- investitorski poslovi za studije i projekte, obnovu, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje na cestama i objektima;
- predlaganje finansijskih planova i unapređenja načina ubiranja sredstava za potrebe cesta;
- vođenje evidencije (baze podataka) cesta, objekata, prometne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa;
- ustupanje radova na rekonstrukciji, izgradnji, obnovi i održavanju cesta;
- priprema i praćenje realizacije programa mjera i aktivnosti za unapređenje sigurnosti prometa na cestama kojim upravlja;
- priprema podloga za dodjelu koncesija i osiguranje stručno-tehničkog nadzora;
- organizacija sistema naplate cestarine
- prikupljanje podataka i obavješćavanje javnosti o stanju cesta i načinu odvijanja prometa;
- poduzimanje potrebnih mjera za očuvanje i zaštitu okoline;
- organiziranje i pružanje usluga korisnicima autocesta i brzih cesta;
- ostale djelatnosti sadržane u aktu o osnivanju Autocesta FBiH.

U skladu sa navedenim Zakonom, finansijska sredstva za obavljanje osnovne djelatnosti osiguravaju se iz javnih prihoda, kredita i donacija/grantova.

Organi upravlja Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava.

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2022. godine

Uprava u periodu 01.01 – 20.05.2022. godine, razriješena Odlukom NO broj: 1.01-3414-1/22 od 20.05.2022. godine:

Elemedin Voloder, v.d. direktor

Ivan Brkić, v.d. izvršni direktor za ekonomsko – finansijske poslove

Ešef Džafić, v.d. izvršni direktor za projektovanje i građenje

Marin Jelčić, v.d. izvršni direktor za upravljanje i održavanje

Ajman Šoše, v.d. izvršni direktor za opće, pravne i kadrovske i poslove.

Uprava u periodu od 20.05.2022. godine, imenovana Odlukom NO broj: 1.01-3414-2/22 od 20.05.2022. godine:

Elemedin Voloder, direktor

Kristija Milas, izvršni direktor za ekonomsko – finansijske poslove

Ešef Džafić, izvršni direktor za projektovanje i građenje

Mirko Rogić, izvršni direktor za upravljanje i održavanje

Ajman Šoše, izvršni direktor za opće, pravne i kadrovske i poslove.

Nadzorni odbor čine predsjednik i četiri člana. U 2022. godini članovi Nadzornog odbora su:

Dobroslav Galić, predsjednik

Indira Čišić, član

Marija Buntić, član

Ante Vrdoljak, član

Samir Kajimović, v.d. član.

Skupština Društva čini osnivač i vlasnik Društva: Vlada Federacije zastupana po resornom ministarstvu, odnosno punomoćniku, u skladu sa Zakonom o cestama Federacije Bosne i Hercegovine:

Jadranko Puljić, od 49 - 55. sjednica (osim 50. sjednice) Skupštine

Renato Škrobo, 50. sjednica Skupštine.

Društvo ima odbor za reviziju, a članovima istog je istekao mandat na dan 28. decembra 2022. godine (u toku je postupak izbora novog sastava OR), članovi su bili:

Ismet Hajdar, predsjednik

Slobodan Vukoja, član

Nina Džidić, član.

Na dan 31. decembra 2022. godine Društvo je zapošljavalo 492 zaposlenika (31. decembra 2021.: 452 zaposlenika).

Sjedište Društva je u Mostaru, na adresi ulica Adema Buća 20.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usklađenosti sa MSFI i MRS

Finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI"), uključujući Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“) i prateća uputstva i tumačenja Odbora za međunarodne standarde, koji su prevedeni i, po odobrenju Komisije BiH za računovodstvo i reviziju, objavljeni od strane entitetskih saveza, a koji su se primjenjivali na finansijske izvještaje privrednih društava za 2022. godinu.

Osnove za prezentaciju finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda (bilans stanja), izvještaj o ukupnom rezultatu za period (bilans uspjeha), izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama u kapitalu i računovodstvene politike i zabilješke.

Finansijski izvještaji su sastavljeni po načelu historijskog troška.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja u Društvu. Konvertibilna marka je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Društvo je kao uporedne podatke prikazalo bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine kao i bilans stanja na dan 31. decembra 2021. godine.

U skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva i Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva, koja se primjenjuje od 01. januara 2022. godine, došlo je do izmjene prezentacije uporednog podataka za 2021. godinu u finansijskim izvještajima Društva. Navedene izmjene nemaju uticaj na neto rezultat, ukupnu imovinu, obaveze i kapital Društva za 2021. godinu.

Izmjene i dopune postojećih standarda koji su na snazi u tekućem periodu

Sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekući izvještajni period:

- Reference na konceptualni okvir (izmjene i dopune MSFI 3);
- Koncesije za najam u vezi sa COVID-19 nakon 30. juna 2021. godine (izmjene i dopune MSFI 16);
- Nekretnine, postrojenja i oprema: Prihodi prije namjeravane upotrebe (izmjene i dopune MRS 16);
- Štetni ugovori – Troškovi ispunjenja ugovora (izmjene i dopune MRS 37);
- Godišnja poboljšanja (ciklus 2018. – 2020.): – Prva primjena zavisnog subjekta (izmjene i dopune MSFI 1) – Naknade u testu „10 procenata“ za prestanak priznavanja obaveza (izmjene i dopune MSFI 9);
- Podsticaji najmovi (izmjene i dopune MSFI 16);
- Oporezivanje u mjerenju fer vrijednosti (izmjene i dopune MRS 41).

Usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvještajima Društva.

Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja su bili izdati, ali nisu postali efektivni:

- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“;
- Izmjene i dopune MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ (izmjene i dopune MSFI 17 i MSFI 4);
- Klasifikacija obaveza kao kratkoročnih ili kao dugoročnih (izmjene i dopune MRS 1);
- Objelodanjivanje računovodstvenih politika (izmjene i dopune MRS 1 i MSFI izjava o praksi 2);
- Odgođena porezna imovina i obaveze koje proizlaze iz pojedine transakcije (izmjene i dopune MRS 12).

Rukovodstvo Društva je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljaju se pod pretpostavkom stalnosti (neograničenosti) poslovanja koja podrazumijeva nastavak poslovanja Društva i u doglednoj budućnosti. Pretpostavka stalnosti (neograničenosti) poslovanja podrazumijeva da Društvo nema namjeru ni potrebu likvidirati ili značajno smanjiti obim svog poslovanja.

Imajući u vidu činjenicu da je subjekat u tekućem i prethodnim periodima poslovao profitabilno i imao neometan pristup finansijskim resursima, onda se u skladu sa općeprihvaćenim računovodstvenim standardima i načelima može, bez detaljne analize, zaključiti da je primjerena i odgovarajuća računovodstvena pretpostavka stalnosti i vremenske neograničenosti poslovanja.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi

Društvo treba priznati prihod ukoliko je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi vezane za tu stavku pritjecati u Društvo, te da ta stavka ima utvrdivu cijenu ili vrijednost koja se može pouzdano izmjeriti.

Društvo treba prihode u pravilu mjeriti (vrednovati) po fer vrijednosti primljene ili potraživane naknade, ukoliko drugačije nije propisano mjerodavnim MSFI/MRS.

Prihodi od pružanja usluga za korištenje autocesta i/ili prodaje robe i/ili proizvoda koji proizlaze iz ugovora s kupcima priznaju se prema načelu nastanka događaja u onom razdoblju na koji se i odnose i uz primjenu pravila u skladu s MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima.

Društvo treba priznati prihod kako bi prikazao prijenos obećanih dobara ili usluga kupcu u iznosu koji odražava naknadu koju subjekt očekuje naplatiti za dobra ili usluge.

Prihodi od trošarina (akciza) iz članka 88. stavak 2. Zakona o cestama FBiH priznaju se u bilanci uspjeha na sustavnom osnovu, tijekom razdoblja u kojima Društvo povezane troškove, za čije pokriće je trošarina (akcize) namijenjena, priznaje kao rashode.

Ostali primici (po osnovu javnih prihoda) iz članka 88. Zakona o cestama FBiH priznaju se na sustavnoj osnovi u onom razdoblju na koji se i odnose i u kojem su nastali i troškovi za čije pokriće su ti javni prihodi i namijenjeni.

Društvo treba priznati prihode od najmova (poslovnih) na pravolinijskoj osnovi tijekom razdoblja trajanja najma, u onom razdoblju na koji se i odnose.

Rashodi

Priznavanje rashoda pojavljuje se istodobno s priznavanjem obveza ili smanjenja sredstava.

Društvo treba priznati i u izravnom sučeljavanju s povezanim prihodima, a koji proistječu iz istih transakcija i drugih događaja.

Kada se očekuje da će se ekonomske koristi ostvarivati u nekoliko obračunskih razdoblja, rashodi se priznaju temeljem sustavnog rasporeda (kao što je amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine).

Gubici su stavke koje udovoljavaju definiciji rashoda ali ne moraju proistći iz redovnih aktivnosti. Gubici su najčešće smanjenje ekonomskih koristi i smanjenja vrijednosti imovine. Gubicima se smatraju oni koji su proistekli iz katastrofa kao što je potres, poplava, kao i oni koji su proistekli iz prodaje dugoročne imovine.

Troškovi posudbe

Troškovi posudbe su kamate i drugi troškovi koje subjekt ima u vezi s pozajmljivanjem sredstava. Kvalificirana sredstvo je neka imovina kojoj je potrebno značajno vremensko razdoblje da bi bila spremna za namjeravanu uporabu ili prodaju. Pod značajnim vremenskim razdobljem podrazumijeva se razdoblje dulje od 12 mjeseci.

Društvo treba kapitalizirati troškove posudbe kao dio troška nabavke tog sredstva koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili proizvodnji kvalificiranog sredstva, kada je vjerojatno da će to rezultirati pritjecanjem budućih ekonomskih koristi u subjekt i kada se troškovi mogu pouzdano izmjeriti.

Društvo treba obustaviti kapitalizaciju troškova posudbe za vrijeme dužih razdoblja u kojima je obustavljen aktivan razvoj kvalificiranog sredstva.

Društvo treba prestati kapitalizirati troškove posudbe kada su završene sve aktivnosti neophodne da se kvalificirano sredstvo pripremi za namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Društvo treba ostale troškove posudbe priznati kao rashod razdoblja u kojem su nastali i na koji se odnose.

Tečajne razlike

Kod početnog priznavanja, Društvo treba priznati transakcije u stranoj valuti u funkcionalnoj valuti, tako što se na iznos u stranoj valuti primjenjuje promptni devizni tečaj funkcionalne i strane valute, važeći na datum transakcije.

Tečajne razlike proizašle iz izmirivanja monetarnih stavki ili iz prevođenja monetarnih stavki po tečajevima različitim od onih po kojima su bile početno priznate tijekom razdoblja ili prikazane u prošlim finansijskim izvještajima, trebaju se priznati u dobit ili gubitak razdoblja u kojem nastaju.

Primanja zaposlenih

Primanja zaposlenih su svi oblici naknada koje Društvo daje u zamjenu za usluge koje pružaju zaposleni ili za prekid radnog odnosa.

Kratkoročna primanja zaposlenih, ako se očekuje da će biti u cijelosti izmirena u roku od dvanaest mjeseci od kraja izvještajnog razdoblja na kraju godine u kojem zaposlenici obavljaju odgovarajući rad, kao što su:

- a) nadnice, plaće i doprinosi za socijalno osiguranje (mirovinsko-invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti);
- b) naknade za korištenje godišnjeg odmora i naknade za vrijeme bolovanja;
- c) sudjelovanja u raspodjeli dobiti i bonusi; i
- d) nenovčana primanja (kao što je zdravstvena njega, korištenje stana, automobila i besplatne ili subvencionirane robe ili usluge) za trenutno zaposlene.

Troškovi primanja zaposlenih trebaju se priznati u razdoblju u kojem je Društvo primilo usluge od zaposlenika, a ne u razdoblju isplate ili obveze za isplatom.

Kratkoročna primanja zaposlenih (plativa u roku od dvanaest mjeseci) trebaju se priznati se kao rashod u razdoblju u kojem zaposlenik pruža uslugu, osim u slučaju da se nekim drugim MSFI-jem zahtijeva ili dopušta da se primanja priznaju u trošak imovine.

Obveze temeljem neisplaćenih primanja treba mjeriti (vrednovati) u nediskontiranom iznosu.

Oporezivanje

Porez na dobit

Prema članu 94. Zakona o cestama, Društvo ne posluje na komercijalnoj osnovi niti je osnovano radi sticanja dobiti, već svoje aktivnosti obavlja na osnovu odobrenog Plana i programa rada od strane Federacije BiH. Razlika javnih prihoda i javnih rashoda Društva predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv. Iskazani finansijski rezultat ne može biti predmet ponovne raspodjele na dividendu ili povećanje kapitala.

Porez na dodatu vrijednost

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost uvedena je obaveza i regulisan sistem plaćanja poreza na dodatu vrijednost na teritoriji Bosne i Hercegovine počevši od 1. januara 2006. godine. Propisana stopa poreza na dodatu vrijednost iznosi 17%. Na osnovu Uvjerenja Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje broj 04/1-17/1-UPJR/1-2839-2/15 od 22. aprila 2015. godine, JP Autoceste FBiH d.o.o. je obveznik poreza na dodatu vrijednost počev od 1. aprila 2015. godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna imovina:

- (a) koja se drži radi korištenja u proizvodnji ili isporuci roba ili usluga, za iznajmljivanje drugima ili za administrativne svrhe, i
- (b) za koju se očekuje da će se koristiti duže od jednog razdoblja.

Društvo treba početno priznati nekretnine, postrojenja i opremu u bilanci stanja po trošku nabave. Troškove nabave nekretnina, postrojenja i opreme čine ukupni troškovi kupnje koje sadrže kupovnu cijenu, uvozne carine, izravne troškove koji se pripisuju pribavljanju imovine (priprema gradilišta, troškovi isporuke, prijenosa i sl.) i druge troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju imovine na mjesto i u namjeravano radno stanje, umanjeno za eventualne popuste i rabate. U troškove nabave nekretnina, postrojenja i opreme treba uključiti i nepovratne poreze na promet.

Za predmete nekretnina, postrojenja i opreme izrađene u vlastitoj režiji utvrđuju se njihovi troškovi nabave u visini cijene proizvodnje na dan nastanka poslovnog događaja, uz uvjet da ona ne prelazi neto tržišnu vrijednost.

Izdaci kojima se zamjenjuju sastavni dijelovi u redovitim vremenskim razmacima, izdaci potrebni radi produženja vremenskih razmaka zamjene, izdaci kojima se povećava kapacitet, vijek trajanja ili znatno poboljšava kvaliteta proizvoda ili smanjuju dosadašnji troškovi proizvodnje, trebaju se priznati u trošak nabave stalne materijalne imovine. Prilikom zamjene bitnijih sastavnih dijelova nekretnina, postrojenja i opreme takvi dijelovi se iskazuju kao posebna stavka imovina. Zamijenjeni dijelovi trebaju se prestati priznavati. Sastavni dijelovi nekog sredstva s različitim zakonitostima ostvarivanja koristi, trebaju se amortizirati odvojeno.

Troškovi tekućeg održavanja nekretnina, postrojenja i opreme trebaju se priznati u računu dobiti i gubitka razdoblja u kojem su nastali. Takvi troškovi prvenstveno su troškovi kojima se osigurava radna funkcionalnost i ispravnost stavki stalne materijalne imovine.

Društvo treba priznati izdatke po osnovu rekonstrukcije i sanacije (rehabilitacije) cesta u trošak nabave cesta. Prilikom rekonstrukcije i sanacije (rehabilitacije) cesta takva ulaganja se iskazuju kao posebna stavka imovine. Zamijenjeni dijelovi (uslijed rekonstrukcije i rehabilitacije) trebaju se prestati priznavati. Pod rekonstrukcijom cesta smatraju se radovi na dijelu postojeće ceste kojim se mijenja njena osnovna karakteristika sa ciljem povećanja kapaciteta ceste i razine usluga. Pod sanacijom (rehabilitacijom) cesta podrazumijevaju se radovi kojima se poboljšava sigurnost učesnika u prometu i održavanje projektiranog stanja cesta.

Društvo treba priznati izdatke po osnovu održavanja cesta (autocesta i brzih cesta) u računu dobiti i gubitka razdoblja u kojem su nastali. Održavanje cesta obuhvaća izvođenje radova kojima se osigurava nesmetan i siguran saobraćaj i očuvanje projektiranog stanja ceste.

Amortizacija je sustavni raspored amortizacijskog iznosa imovine tijekom očekivanog korisnog vijeka upotrebe. Amortizacijski iznos je trošak imovine ili drugi iznos koji zamjenjuje taj trošak. Amortizacijski iznos treba umanjiti za iznos procjene preostale (rezidualne) vrijednosti ukoliko se radi o značajnom iznosu. Vijek uporabe procjenjuje se u vrijeme nabave sredstva iz skupine nekretnina, postrojenja i opreme. Vijek uporabe utvrđuje se na temelju: očekivane uporabe sredstava u poduzeću (očekivani kapacitet ili fizički učinak), očekivanog trošenja (broj smjena, program popravaka), tehničkog starenja (promjene u potražnji za proizvodom ili uslugom), zakonskih i sličnih ograničenja povezanih s korištenjem sredstava. Ostatak vrijednosti i očekivani korisni vijek upotrebe imovine treba se preispitati barem jednom na kraju svake finansijske godine te se, ako se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, promjene prikazuju kao promjena računovodstvenih procjena u skladu s MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Amortizaciji ne podliježu zemljište i šume kao prirodna bogatstva, donji stroj autoceste i/ili brze ceste, primarna konstrukcija tunela na autocesti i/ili brzom cesti, nematerijalna imovina s neodređenim vijekom upotrebe, stalna sredstva u pripremi sve do aktiviranja ili početka upotrebe, predujmovi za nabavu stalnih sredstava, muzejske vrijednosti i umjetnička djela (slike, djela kiparstva, predmeti arhivske i povijesne vrijednosti), knjige (trajne vrijednosti) i druga bibliotekarska građa u knjižnicama.

Pri amortizaciji nekretnina, postrojenja i opreme Društvo treba primijeniti linearnu (ravnomjernu) metodu. Amortizacija stalnih sredstava nekretnina, postrojenja i opreme treba započeti kad je imovina spremna za upotrebu, tj. kad se nalazi na lokaciji i u stanju koje je neophodno za korištenje u svrhu koju je odredila uprava.

Amortizacijske stope:

Naziv	Procijenjeni vijek trajanja	Stope %
Donji stroj autoceste	neograničen	0,00%
Tuneli (primarna konstrukcija)	neograničen	0,00%
Gornji stroj autoceste – habajući dio	15 godina	6,67%
Gornji nosivi stroj autoceste	40 godina	2,50%
Mostovi (vijadukti, nadvožnjaci itd.)	66,67 godina	1,50%
Tuneli (sekundarna konstrukcija)	40 godina	2,50%
Objekti kontrolne naplate (zidani)	35 godina	2,86%
Naplatne kućice i drugi montažni objekti	20 godina	5,00%
Trafostanice	35 godina	2,86%
Oprema	od 5 do 20 godina	od 5,00% do 20,00%
Vozila	6,45 godina	15,50 %
Knjige i umjetnička djela	neograničen	0,00%

Imovina sa pravom korištenja

Imovina s pravom korištenja je imovina koja predstavlja pravo Društva na korištenje, u pravilu materijalne imovine tijekom trajanja najma (ugovora o najmu).

Najam je sporazum, odnosno dio sporazuma, na osnovu kog se u dogovorenom razdoblju prenosi pravo korištenja neke imovine (predmetne imovine) u zamjenu za naknadu.

Na početku sporazuma, Društvo treba procijeniti da li on predstavlja sporazum o najmu, odnosno da li sadrži elemente najma. Sporazum je sporazum o najmu, odnosno sadrži elemente najma ukoliko se njime ustupa pravo kontrole nad korištenjem određene imovine tijekom danom razdoblja u zamjenu za naknadu.

Od prvog dana trajanja najma, Društvo treba priznati imovinu s pravom korištenja i obvezu po osnovu najma.

Na prvi dan trajanja najma, Društvo obvezu po osnovu tog najma treba mjeriti (vrednovati) po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi s najmom koja nisu izvršena na taj dan. Ta plaćanja se diskontiraju po kamatnoj stopi sadržanoj u najmu ako je stopa lako utvrđiva iz ugovora o najmu. U slučajevima kad tu kamatnu stopu nije moguće utvrditi, Društvo treba primijeniti inkrementalnu kamatnu stopu zaduženja.

Ukoliko se najmom prenosi vlasništvo nad imovinom na Društvo do kraja trajanja najma, odnosno ukoliko trošak te imovine s pravom korištenja ukazuje da će Društvo iskoristiti opciju otkupa, Društvo predmetnu imovinu treba amortizirati od prvog dana trajanja najma do kraja korisnog vijeka trajanja imovine.

U svim drugim slučajevima, Društvo imovinu s pravom korištenja treba amortizirati od prvog dana trajanja najma do kraja njenog korisnog vijeka ili do isteka razdoblja najma, koji god od tih datuma bude ranije.

Pri amortizaciji imovine s pravom korištenja Društvo treba primijeniti linearnu (ravnomjernu) metodu.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina je prepoznatljiva nenovčana imovina bez fizičkog obilježja (sadržaja). Društvo treba priznati nematerijalnu imovinu samo ako se radi o prepoznatljivoj stavci pod kontrolom Društva i ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koje se mogu pripisati nematerijalnoj imovini pritićati u Društvo, te da se trošak može pouzdano utvrditi. Kod početnog priznavanja, Društvo treba nematerijalnu imovinu početno mjeriti (vrednovati) po trošku. Amortizacija počinje kad je imovina raspoloživa za upotrebu, odnosno kad se nalazi u stanju neophodnom da bi mogla funkcionirati na način koji je predvidjela uprava.

Nematerijalna imovina amortizira se linearnom metodom tokom njenog korisnog vijeka po sljedećim stopama:

Naziv	Procijenjeni vijek trajanja	Stope %
Projektna dokumentacija	5 godina	20,00%
Softver	5 godina	20,00%

Financijska imovina po amortiziranom trošku

Društvo treba priznati finansijsku imovinu u svom izvještaju o finansijskom položaju onda i samo onda kada Društvo postane strana ugovornih odredbi instrumenta.

Društvo ulaganja u dugoročne finansijske instrumente: depozite kod banaka, dane zajmove, ulaganja u obveznice i ostalu (u ovom pravilniku na drugim mjestima nespomenutu) finansijsku imovinu - obračunava po modelu amortiziranog troška. Društvo ulaganja u dugoročne finansijske instrumente: depozite kod banaka, dane zajmove, ulaganja u obveznice i ostalu dugoročnu finansijsku imovinu treba početno priznati i mjeriti (vrednovati) po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju finansijske imovine. Nakon početnog priznavanja, Društvo finansijsku imovinu: depozite kod banaka, dati zajmove, ulaganja u obveznice i ostalu (u ovom pravilniku na drugim mjestima nespomenutu) finansijsku imovinu mjeri po amortiziranom trošku.

Na svaki izvještajni datum, Društvo treba priznati rashode po osnovu umanjenje vrijednosti imovine za očekivane kreditne gubitke od finansijske imovine po amortiziranom trošku u iznosu koji je jednak trajanju očekivanih kreditnih gubitaka ako se kreditni rizik za finansijsku imovinu značajno povećao od početnog priznavanja. Ako se, na izvještajni datum, kreditni rizik na finansijski instrument nije značajno povećao od početnog priznavanja, Društvo treba mjeriti (vrednovati) ispravak gubitka za taj finansijski instrument u iznosu jednakom 12-mjesečnim očekivanim kreditnim gubicima.

Zalihe

Zalihe su imovina:

- (a) koja se drži radi prodaje u redovnom tijeku poslovanja;
- (b) koja je u procesu proizvodnje za takvu prodaju; ili
- (c) koja je u obliku osnovnog i potrošnog materijala koji će biti utrošen u procesu proizvodnje ili u postupku pružanja usluga.

Prilikom početnog priznavanja, Društvo treba početno priznati i mjeriti (vrednovati) zalihe po trošku. Trošak uključuje trošak nabave, troškove konverzije (materijal, rad i opće troškove proizvodnje) te druge troškove koji su nastali dovođenjem zaliha na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje, ali ne i tečajne razlike. Nakon početnog priznavanja, Društvo treba mjeriti (vrednovati) zalihe po trošku ili po neto utrživoj vrijednosti, ovisno od toga što je niže.

Neto utrživa vrijednost je procijenjena prodajna cijena u redovnom tijeku poslovanja umanjena za procijenjene troškove dovršetka i procijenjene troškove koji su neophodni da se obavi prodaja. Društvo obračun utroška zaliha treba utvrditi primjenom metode prosječnih ponderiranih cijena po pojedinim oblicima i namjenama zaliha.

Ako su zalihe oštećene, u cijelosti ili djelomično zastarjele ili ako je smanjena njihova prodajna cijena, Društvo treba knjigovodstvenu vrijednost takvih oštećenih ili zastarjelih zaliha umanjiti (uskladiti) se na vrijednost koja se može realizirati. Pri tome se polazi od pojedinačnih vrsta zaliha.

Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca su finansijska imovina koja predstavlja ugovorno pravo na primanje novca u budućnosti. Društvo treba obračunati potraživanja od kupaca kao finansijsku imovinu po modelu amortiziranog troška.

Društvo treba priznati potraživanja od kupaca u svom izvještaju o finansijskom položaju onda i samo onda kada subjekt postane strana ugovornih odredbi. Prilikom početnog priznavanja, Društvo treba mjeriti (vrednovati) potraživanja od kupaca (koja nemaju značajnu komponentu financiranja) po njihovoj transakcijskoj cijeni (kako je definirano u MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima).

Nakon početnog priznavanja, Društvo treba mjeriti (vrednovati) potraživanja od kupaca po amortiziranom trošku. Na svaki izvještajni datum, Društvo treba obračunati umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka od potraživanja od kupaca.

Društvo treba mjeriti (vrednovati) očekivane kreditne gubitke: potraživanja od kupaca, potraživanja od kupaca koji imaju značajnu komponentu financiranja i potraživanja po osnovu poslova i finansijskih najмова, primjenom pojednostavljenog modela očekivanih kreditnih gubitaka

Novac i novčani ekvivalenti

Novac obuhvaća novac u blagajni i depozite po viđenju.

Novčani ekvivalenti su kratkotrajna, visoko likvidna ulaganja s rokom dospelosti do 3 mjeseca koja se drže u svrhu ispunjavanja kratkoročnih novčanih obveza, a ne za ulaganja ili u druge svrhe, te koja se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose novca i nisu podložni značajnom riziku promjena vrijednosti.

Društvo treba obračunati novčane ekvivalente kao finansijsku imovinu po modelu amortiziranog troška. Novac i novčani ekvivalenti se početno priznaju po fer vrijednosti. Društvo naknadno iskazuje novčane ekvivalente po amortiziranom trošku.

Novac i novčani ekvivalenti u stranim valutama iskazuju se prema srednjem tečaju Centralne banke BiH na dan bilanciranja.

Eventualna prekoračenja po transakcijskim računima iskazuju se u bilanci stanja kao obveze prema finansijskim institucijama.

Rezerviranja i nepredviđene obveze

Društvo treba priznati obveze za rezerviranja samo ako postoji obvezujući događaj koji će stvoriti zakonsku ili izvedenu obvezu odljeva sredstava u budućim razdobljima i ako nema realne alternative osim podmirenja iste.

Izvedena obveza društva je ona proizišla iz uobičajene i ustaljene poslovne prakse kojima Društvo ukazuje drugima da prihvaća određene odgovornosti proizišle iz takve poslovne prakse.

Iznos budućih izdataka potrebnih za njihovo podmirenje određuje se temeljem procjene. Društvo za procjenu izdataka potrebnih za izmirenje obveze, na dan bilance, može angažirati kvalificirane stručnjake. Društvo treba diskontirati iznos rezerviranja jedino ako je učinak vremenske vrijednosti novca značajan. Društvo najmanje jednom godišnje kada završava poslovna godina treba procijeniti da li postoje realne osnove za daljnje evidentiranje rezerviranja.

Kada dođe do odljeva sredstava po osnovi izmirenja obveze za koju je prethodno izvršeno rezerviranje, stvarni troškovi se ne iskazuju ponovno kao rashodi, već se priznaju na teret rezerviranja. Neiskorišteni iznos rezerviranja ukida se u korist ostalih prihoda.

Društvo ne treba priznati rezerviranja temeljem potencijalnih obveza kao niti obveza za koje nije vjerovatno da će podmirenje obveza zahtijevati odljev resursa ili se ne može dovoljno pouzdano procijeniti iznos obveze.

Društvo nepredviđene obveze treba objaviti u bilješkama uz finansijske izvještaje.

Dugoročne obveze

Društvo treba priznati dugoročne obveze u svom izvještaju o finansijskom položaju onda i samo onda kada subjekt postane strana ugovornih odredbi instrumenta i koje dospijevaju u roku duljem od jedne godine od datuma izvještajnog razdoblja.

Društvo treba dugoročne finansijske obveze obračunati po modelu amortiziranog troška.

Društvo treba dugoročne obveze početno priznati po fer vrijednosti uvećanoj ili umanjenoj za troškove transakcije koji se mogu izravno pripisati stjecanju finansijske imovine ili finansijske obveze.

Nakon početnog priznavanja, Društvo treba dugoročne obveze mjeriti (vrednovati) po amortiziranom trošku.

Društvo treba priznati obveze po osnovu kredita i zajmova po fer vrijednosti primljene novčane uplate po osnovu kredita i/ili zajma uvećanoj za transakcijske troškove (obrada kredita i drugo).

Otplate po osnovu kredita i zajmova Društvo treba priznati kao smanjenje obveze po osnovu kredita i zajmova.

Dugoročne obveze iskazane u devizama ili uz valutnu klauzulu preračunavaju se po srednjem tečaju Centralne banke BiH na datum bilance.

Odgođeni prihodi

Društvo treba priznati odgođene prihode u svom izvještaju o finansijskom položaju po osnovi primljenih donacija, poticaja, kao i po osnovu ostalih dugoročno odgođenih prihoda koji pripadaju budućim obračunskim razdobljima. Odgođeni prihodi iskazuju se po amortiziranom trošku i priznaju se kao prihodi u onom razdoblju na koji se i odnose.

Prihodi od akciza (trošarina) priznaju se u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima Društva u skladu s načelom nastanka događaja u onom razdoblju na koji se i odnose, čak i kada se uplate novca izvrše u nekom drugom razdoblju. Do trenutka priznavanja prihoda od trošarina (akciza) u bilanci uspjeha, primici od trošarina (akciza) iskazuju se kao odgođeni prihodi. Odgođeni prihodi od akciza (trošarina) ne predstavljaju dug Društva.

Državne potpore i donacije

Kod priznavanja primljenih donacija / grantova od domaćih i međunarodnih institucija iz članka 88. Zakona o cestama FBiH, kao i drugih novčanih i nenovčanih donacija i potpora, primjenjuje se prihodovni pristup.

Donacija/grantovi i druge potpore priznaju se na sustavnoj osnovi tijekom razdoblja u kojem se priznaju rashodi, odnosno troškovi za čije su pokriće potpore namijenjene.

Državne potpore koje se daju za već nastale troškove (gubitke) priznaju se u prihode kada Društvo udovoljava utvrđenim uvjetima i kada je potpora primljena.

Državne potpore povezane sa imovinom priznaju se u prihod u razdoblju u kojem se mogu povezati s odgovarajućim rashodima (amortizacijom).

Kratkoročne obveze

Društvo treba priznati kratkoročne obveze u svom izvještaju o finansijskom položaju onda i samo onda kada subjekt postane strana ugovornih odredbi instrumenta, te koje dospijevaju u roku do jedne godine od datuma izvještajnog razdoblja.

Društvo treba kratkoročne finansijske obveze obračunati po modelu amortiziranog troška.

Društvo treba kratkoročne obveze početno priznati po fer vrijednosti uvećanoj ili umanjenoj za troškove transakcije koji se mogu izravno pripisati stjecanju finansijske imovine ili finansijske obveze.

Nakon početnog priznavanja, Društvo treba kratkoročne obveze mjeriti (vrednovati) po amortiziranom trošku.

Dio dugoročnih obveza koji, na datum izvještajnog razdoblja, za plaćanje dospijeva u narednoj godini, prezentira se u okviru kratkoročnih obveza kao kratkoročni dio dugoročnih finansijskih obveza.

Kratkoročne obveze iskazane u devizama ili uz valutnu klauzulu preračunavaju se po srednjem tečaju Centralne banke BiH na datum bilance.

4. Značajne računovodstvene procjene i pretpostavke

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3, Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum bilansa stanja.

Vijek trajanja materijalne i nematerijalne imovine

Kao što je opisano u Napomeni 3, Društvo pregleda procijenjeni vijek trajanja materijalne i nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Umanjenje vrijednosti imovine

Društvo treba najmanje jednom godišnje za potrebe finansijskog izvještavanja na godišnjoj razini izvršiti provjeru čimbenika koji mogu ukazati na umanjenju vrijednost stalnih sredstava nekretnina, postrojenja i opreme ispod knjigovodstvenog iznosa.

Utvrđivanje nadoknadivog iznosa stalnih sredstava nekretnina, postrojenja i opreme Društvo može vršiti interno ili to može povjeriti trećima osobama. Osobe koje vrše procjenu nadoknadivog iznosa stalnih

sredstava nekretnina, postrojenja i opreme moraju biti kvalificirane za to (ovlaštenici procjenitelji ili druge kvalificirane osobe za procjenu).

Ukoliko se utvrdi da je nadoknadiivi iznos stalnih sredstava nekretnina, postrojenja i opreme manji od knjigovodstvenog iznosa, Društvo treba priznati gubitke od umanjenja stalnih sredstava.

Rezervisanja

Kao što je opisano u Napomeni 3, rezervisanja se priznaju ako Društvo trenutno ima pravnu ili izvedenu obavezu kao posljedicu događaja iz prošlog perioda i ako postoji vjerovatnoća da će Društvo morati podmiriti navedenu obavezu. Značajan iznos neizvjesnosti procjena proizilazi iz sudskih sporova.

5. Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu

Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu	2022. u 000 KM	2021. u 000 KM
Prihodi od prodaje roba - ACC uređaji	367	258
Prihodi od pruženih usluga – taksa za korištenje autoceste	41.615	37.830
Prihodi od pruženih usluga – ostale usluge	158	80
Ukupno prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu:	42.140	38.168

6. Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici	2022. u 000 KM	2021. u 000 KM
Prihodi od trošarina – akciza (veza Napomena 22)	79.764	69.082
Prihodi od najma	530	505
Prihodi od donacija	347	-
Ostali prihodi i dobici	52	74
Ukupno ostali prihodi i dobici:	80.693	69.661

Prihodi od trošarina (akciza) iz člana 88, stav 2 Zakona o cestama Federacije BiH se priznaju u bilansu uspjeha na sistemskoj osnovi, tokom perioda u kojima Društvo povezane troškove, za čije pokriće je trošarina (akciza) namijenjena, priznaje kao rashode. Društvo primljena sredstva akcize evidentira na poziciji unaprijed plaćeni odgođeni prihodi, a na osnovu povezanih troškova utvrđuje se iznos koji se priznaje kao prihod obračunskog perioda.

7. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja u 2022. godini u ukupnom iznosu od 21.092 hiljada KM (u 2021. godini u iznosu od 18.887 hiljada KM) se mogu prikazati kako slijedi:

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	2022. u 000 KM	2021. u 000 KM
Bruto plaće zaposlenih	16.172	14.936
Ostale naknade zaposlenih	4.605	3.773
Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora	315	178
Ukupno troškovi plaća i ostalih ličnih primanja:	21.092	18.887

8. Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije u 2022. godini u iznosu od 41.184 hiljada KM (u 2021. godini u iznosu od 34.884 hiljada KM) se odnose na troškove amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 40.019 hiljada KM (veza Napomena 13), troškove amortizacije nematerijalne imovine u iznosu od 775 hiljada KM (veza Napomena 15) i troškove amortizacije imovine sa pravom korištenja u iznosu od 390 hiljada KM.

9. Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi primljenih usluga	2022. u 000 KM	2021. u 000 KM
Troškovi transportnih usluga	5	-
Troškovi usluga održavanja	9.512	11.328
Troškovi najma	296	648
Troškovi sajma	91	11
Troškovi reklame i sponzorstva	99	33
Troškovi ostalih usluga	1.184	604
Ukupno troškovi primljenih usluga:	11.187	12.624

10. Troškovi rezervisanja (neto)

Troškovi rezervisanja (neto) u 2022. godini u iznosu od 7.106 hiljada KM (u 2021. godini u iznosu od 825 hiljada KM) se odnose na rezervisanja za sudske sporove i rezervisanja za otpremnine.

Troškovi rezervisanja	2022. u 000 KM	2021. u 000 KM
Rezervisanja za sudske sporove (veza Napomena 23)	6.867	811
Troškovi rezervisanja za otpremnine (veza Napomena 23)	239	14
Ukupno troškovi rezervisanja (neto):	7.106	825

11. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi	2022. u 000 KM	2021. u 000 KM
Rashodi kamata po kreditima za finansiranje	15.282	9.548
Negativne kursne razlike po kreditima	11.118	12.703
Ostali finansijski rashodi	46	-
Ukupno finansijski rashodi:	26.446	22.251

12. Porez na dobit

Odredbama Zakona o cestama FBiH definisano je da Društvo ne posluje na komercijalnoj osnovi niti je osnovano radi sticanja dobiti, već svoje aktivnosti obavlja na osnovu odobrenog plana i programa rada od strane Federacije BiH. Razlika javnih prihoda i javnih rashoda Društva predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv. Iskazani finansijski rezultat ne može biti predmet ponovne raspodjele na dividendu ili povećanje kapitala. Finansijski rezultat se raspoređuje na obaveze prema planiranoj namjeni. Ovako stvorene obaveze predstavljaju izvor sredstava koji će se utrošiti isključivo za upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu javnih cesta. Počev od 2016. godine, Društvo kao osnovicu za izračun poreza na dobit odnosno kao neto rezultat iskazuje razliku između prihoda i troškova ostvarenih od naplate putarina i po tom osnovu uglavnom ostvaruje porezne gubitke.

Porez na dobit	2022. u 000 KM	2021. u 000 KM
Gubitak prije oporezivanja	(112.021)	(91.991)
Porezni učinak nepriznatih rashoda	7.162	863
Porezni učinak nepriznatih prihoda	(611)	(246)
Porezni gubitak	(105.470)	(91.374)
Porez na dobit po stopi od 10%	-	-
Efektivna poreska stopa	0%	0%

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit, porezni gubici se mogu prenositi za umanjeње budućih računovodstvenih perioda, ali ne duže od 5 godina. Porezni gubici nisu priznati kao odgođeno porezno

sredstvo jer nije vjerovatno da postoje budući oporezivi prihodi za koje bi se mogli koristiti neiskorišteni porezni gubici.

13. Nekretnine, postrojenja i oprema

u 000 KM

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema, namještaj i vozila	Investicije u toku	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 31.12.2020. godine	226.955	1.337.412	112.136	881.818	2.558.321
Nabavke	-	-	-	462.425	462.425
Aktiviranje	68.193	326	4.899	(73.418)	-
Rashodovanje	-	-	(55)	-	(55)
Stanje na dan 31.12.2021. godine	295.148	1.337.738	116.980	1.270.825	3.020.691
Nabavka	-	-	-	509.291	509.291
Donos sa nematerijalne imovine	-	-	-	5.340	5.340
Aktiviranje	56.257	499.477	29.221	(584.955)	-
Aktivirano na nematerijalnu imovinu	-	-	-	(11.630)	(11.630)
Prenos sa/na	-	(362)	1.272	(910)	-
Prenos na nematerijalnu imovinu u pripremi	-	-	-	(12)	(12)
Prenos na troškove perioda	-	-	-	(19)	(19)
Rashodovanje	-	(3.842)	(356)	-	(4.198)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	351.405	1.833.011	147.117	1.187.930	3.519.463
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 31.12.2020. godine	-	155.223	73.716	-	228.939
Amortizacija	-	20.515	9.004	4.574	34.093
Rashodovanje	-	-	(50)	-	(50)
Stanje na dan 31.12.2021. godine	-	175.738	82.670	4.574	262.982
Amortizacija	-	27.598	11.293	1.128	40.019
Amortizacija prethodnog perioda	-	4.003	1.883	(4.533)	1.353
Prenos sa/na	-	-	40	(40)	-
Prenos na nematerijalnu imovinu	-	-	-	(1)	(1)
Rashodovanja	-	(3.503)	(311)	-	(3.814)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	-	203.836	95.575	1.128	300.539
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2021. godine	295.148	1.162.000	34.310	1.266.251	2.757.709
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	351.405	1.629.175	51.542	1.186.802	3.218.924

14. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu

Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 26.547 hiljada KM (na dan 31. decembra 2021. u iznosu od 50.913 hiljada KM) se najvećim dijelom odnose na data sredstva za izvođenje radova na autocestama i brzim cestama.

15. Nematerijalna imovina

u 000 KM

	Projektna dokumentacija i pravo korištenja tuđeg zemljišta	Softver	Ulaganja u tuđu imovinu	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 31.12.2020. godine	24.378	5.319	9.526	44.813	84.036
Nabavka	-	-	847	6.926	7.773
Prenos sa/na	588	244	-	(832)	-
Stanje na dan 31.12.2021. godine	24.966	5.563	10.373	50.907	91.809
Nabavka	-	-	-	15.103	15.103
Aktiviranje	63	12	-	(75)	-
Aktivirano sa materijalne imovine	-	-	11.630	-	11.630
Prenos na materijalnu imovinu u pripremi	-	-	-	(14.223)	(14.223)
Donos sa materijalne imovine u pripremi	-	-	-	12	12
Rashodovanje	-	-	-	(79)	(79)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	25.029	5.575	22.003	51.645	104.252
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 31.12.2020. godine	19.953	4.327	-	8.883	33.163
Amortizacija	501	290	-	-	791
Stanje na dan 31.12.2021. godine	20.454	4.617	-	8.883	33.954
Amortizacija	458	317	-	-	775
Donos sa materijalne imovine	-	1	-	-	1
Prenos na materijalnu imovinu u pripremi	-	-	-	(8.883)	(8.883)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	20.912	4.935	-	-	25.847
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2021. godine	4.512	946	10.373	42.024	57.855
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	4.117	640	22.003	51.645	78.405

16. Ostala imovina i potraživanja

Ostala imovina i potraživanja	31.12.2022. u 000 KM	31.12.2021. u 000 KM
Potraživanja od JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo	25.000	25.000
Ispravka vrijednosti potraživanja od JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo	(5.000)	(5.000)
Dugoročna razgraničenja	-	12
Ukupno ostala imovina i potraživanja:	25.000	25.012

Potraživanja od JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo u iznosu od 20.000 hiljada KM evidentirana su u skladu sa Odlukom Vlade FBiH broj: 45/10 od 25. januara 2010. godine i odnose se na kupovinu zemljišta za potrebe izgradnje autoceste i objekata na trasi Vc, na dionici Sarajevska zaobilaznica.

Tokom 2013. godine potraživanja za kratkoročne pozajmice od JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo u iznosu od 5.000 hiljada KM su reklasifikovana na dugoročne pozajmice, obzirom da je Uprava očekivala da potraživanja neće biti naplaćena u roku od 12 mjeseci. U 2017. godini Društvo je evidentiralo umanj enje vrijednosti potraživanja u iznosu od 5.000 hiljada KM.

17. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti	31.12.2022. u 000 KM	31.12.2021. u 000 KM
Transakcijski računi - domaća valuta	18.324	1.705
Transakcijski računi - strana valuta	8	60
Blagajna - domaća valuta	238	226
Blagajna - strana valuta	14	12
Depoziti kod banaka	-	7
Ukupno novac i novčani ekvivalenti:	18.584	2.010

18. Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja

Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	31.12.2022. u 000 KM	31.12.2021. u 000 KM
Potraživanje iz budžeta po odlukama Vlade FBiH	4.346	441
Potraživanja za prikupljena sredstva od akcize	14.468	14.883
Potraživanja za povučena, a neiskorištena sredstva po EIB kreditima	12.332	30.806
Ostala imovina i potraživanja	643	916
Potraživanja za PDV	38.174	23.612
Kratkoročna razgraničenja	41	96
Ukupno ostala imovina i potraživanja, uključujući razgraničenja:	70.004	70.754

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2022. godine

Potraživanja iz budžeta FBiH po odlukama Vlade FBiH se odnose na sljedeće odluke:

u 000 KM

Odluka Vlade FBiH	Investicija	Kapitalni transfer	Odobreno Društvu	Potraživanja na dan 31.12.2022.	Realizovano na dan 31.12.2022.
Odluka broj: 966/2018 od 27.07.2018. godine Odluka broj: 1525/2018 od 20.12.2018. godine	Izgradnja brze ceste Lašva - Nević polje	107.000	66.000	431	15.421
Odluka broj: 1460/2018 od 12.12.2018. godine	Izgradnja brze ceste Prača - Goražde, LOT I tunel Hranjen - faza 1.	153.000	65.000	2.770	74.545
	Izgradnja brze ceste Mostar - Široki Brijeg Granica RH, poddionica Sjeverna obilaznica Mostar		13.000		
	Poddionica Mihatovići - Lukavac na trasi autoceste Žepče - Tuzla		40.000		
Odluka broj: 610/2022 od 28.04.2022. godine	Izgradnja brze ceste Lašva - Travnik - Jajce, dionica Nević polje - Turbe	199.400	24.400	1.145	11.155
	Izgradnja brze ceste Prača - Goražde, Lot 1 i Lot 2 tunel Hranjen - faza 1		35.000		
	Izgradnja autoceste Orašje - Tuzla, dionica Maoča - Tuzla, Lot V Čanići - Tuzla		30.500		
	Izgradnja brze ceste Bihać - Cazin - Kladuša - RH, dionica Bihać - Cazin, poddionica Kamenica - Bisovac		4.800		
	Izgradnja brze ceste Mostar - Široki Brijeg - granica RH, poddionica Mostar Sjever - Vikovići		17.900		
	Izgradnja brze ceste Lašva - Nević polje		34.700		
Odluka broj: 1373/2022 od 22.09.2022. godine	Izgradnja brze ceste Prača - Goražde	13.000	13.000	-	2.532
Ukupno:		472.400	344.300	4.346	103.653

Najvažniji izvor finansiranja su akcize na gorivo u iznosu od 0,20 KM/l, a za prikupljanje sredstava je zadužena Uprava za indirektno oporezivanje BiH. Praksa je da se raspodjeli cca 90% prikupljenih sredstava u redovnim mjesečnim intervalima, a 10% prikupljenih sredstava je na računima UIO do raspodjele kada se utvrđuje pravi omjer raspodjele po entitetima. Kako raspodjela nije izvršena od juna 2017. godine, procjenjeni iznos sredstava koji bi trebao pripasti Društvu je 100.000 hiljada KM. Navedeni iznos nije evidentiran u bilansu stanju, jer se prema usvojenim računovodstvenim politikama, na kontu unaprijed naplaćeni prihod isti evidentira u momentu priliva sredstava na transakcijski račun Društva. Potraživanja za prikupljena sredstva od akcize u iznosu od 14.468 hiljada KM se odnose na prikupljena sredstva od akciza za decembar 2022. godine. Ista su naplaćena u januaru 2023. godine.

Kretanje na potraživanjima za prikupljena sredstva od akcize je kako slijedi:

Potraživanja za prikupljena sredstva od akcize	u 2022. u 000 KM	u 2021. u 000 KM
Stanje na dan 01. januara	14.883	13.897
Naplaćena akciza iz 2021. godine	(14.883)	(13.897)
Prikupljena akciza u periodu (veza Napomena 22)	166.483	173.785
Naplaćena akciza iz 2022. godine	(152.015)	158.902
Stanje na dan 31. decembra	14.468	14.883

Potraživanja za povučena, a neiskorištena sredstva po EIB kreditima u iznosu od 12.332 hiljada KM se odnose na sredstva po kreditima odobrenim Društvu od strane Evropske investicijske banke (EIB), koja su postala efektivna na dan 31. decembra 2022. godine, ali još nisu povučena. Ova potraživanja će biti zatvarana u narednom periodu povlačenjem sredstava, tj. realizacijom tranši.

19. Kapital

Kapital	31.12.2022. u 000 KM	31.12.2021. u 000 KM
Osnovni kapital	2	2
Ostali oblici vlasničkog kapitala	422.561	422.561
Nerasporođena dobit ranijih perioda	133.013	117.584
Nerasporođena dobit izvještajnog perioda	9.893	15.429
Ukupno kapital:	565.469	555.576

Osnovni kapital Društva na dan 31. decembra 2022. godine iskazan u iznosu od 2 hiljade KM (na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 2 hiljade KM) odgovara kapitalu Društva upisanom u sudski registar Općinskog suda u Mostaru, po kom je 100% vlasnik Društva Federacija Bosne i Hercegovine.

Ostali oblici vlasničkog kapitala čini imovina Osnivača (cestovna infrastruktura), prvobitno evidentirana u bilansu stanja u iznosu od 389.870 hiljada KM. Na dan 31. decembra 2021. Društvo je evidentiralo neto kumulativni efekat promjene računovodstvene politike u dijelu priznavanja prihoda od akciza. U korist

pozicije ostali oblici vlasničkog kapitala evidentirano je 32.691 hiljada KM za realizovana finansiranja projekata.

20. Obaveze po dugoročnim kreditima

Obaveze po dugoročnim kreditima	31.12.2022. u 000 KM	31.12.2021. u 000 KM
Evropska investicijska banka (EIB)	791.316	653.204
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	539.193	487.296
OFID-OPEC Fond za međunarodni razvoj	206.719	202.846
Kuvajtski fond za arapski ekonomski razvoj	80.646	53.893
Razvojna banka FBiH Sarajevo	11.400	16.467
Podzbir:	1.629.274	1.413.706
<i>Manje: Tekuće dospjeće dugoročnih kredita (veza Napomena 25)</i>	<i>(193.543)</i>	<i>(114.512)</i>
Ukupno obaveze po dugoročnim kreditima:	1.435.731	1.299.194

Dugoročni krediti dospijevaju na naplatu kako slijedi:

Po pozivu ili u roku od godine dana	193.543	114.512
U drugoj godini	116.277	116.048
Od treće do, uključivo, pete godine	294.384	360.475
Nakon pet godina	1.025.070	822.671
Ukupno dugoročni krediti:	1.629.274	1.413.706

EBRD 38716 - Sredstva pozajmljena od Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) odnose se na obavezu u skladu sa Ugovorom o podzajmu potpisanog sa Federacijom BiH od 22. decembra 2011. godine, a na osnovu ugovora o zajmu koji je Bosna i Hercegovina potpisala sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj od 28. oktobra 2008. godine. Iznos odobrenog kredita je 180 miliona EUR. Prema ugovorenim uslovima, kredit je odobren u svrhe finansiranja projekta koridor Vc (četiri projekta: 1. dionica Kakanj – Drivuša; 2. dionica Vlakovo – Tarčin, 3. dionice Počitelj – južna granica i Odžak – sjeverna granica, 4. konsultantske usluge). Period otplate kredita je u 24 polugodišnje rate, sa grace periodom od pet godina. Ugovorom je predviđeno da će Društvo plaćati 0,5% naknade za nepovučeni iznos sredstava na godišnjem nivou. Sredstva su se mogla koristiti do 31. decembra 2014. godine. Prvi amandman na ugovor br. 1 za dodatnih 25 miliona EUR (tranša B) potpisane između BiH i EBRD - a 24. juna 2013. godine, a između FBiH, koju predstavlja FMF, i Društva 28. oktobra 2014. godine. Sredstva kredita su u cjelosti povučena, stanje duga na dan 31. decembra 2022. godine 75.529 hiljada KM.

Nadalje, tokom 2017. i 2018. godine Društvo je potpisalo Podugovor o zajmu sa Federacijom BiH za projekte koridor Vc poddionica Buna – Počitelj i poddionica Donja Gračanica – Tunel Zenica, te projekat Donja Gračanica (Tunel pečuj – Klopče) i dionica Svilaj – Odžak. Ukupno odobrena sredstva po pomenutim projektima iznose 156 miliona EUR-a.

EBRD 47372 – Sporazum o zajmu potpisan je između BiH i EBRD-a 22. decembra 2015. godine, a podugovor između FBiH i Društva 24. januara 2017. godine, na ukupan iznos od 80 miliona EUR, za

izgradnju dionice koridora V-c, poddionica Buna – Počitelj i poddionica Donja Gračanica (tunel Pečuj) – tunel Zenica. KM. Sredstva kredita su u cjelosti povučena, stanje duga na dan 31. decembra 2022. godine 113.667 hiljada KM.

EBRD 48999 - Kredit sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) – Osnovni sporazum o zajmu potpisan je između BiH i EBRD-a 22. decembra 2016. godine, a između FBiH i Društva 5. februara 2018. godine, na iznos od 76 miliona EUR. Namijenjen je za izgradnju autoceste koridora V-c, dionice Donja Gračanica (tunel Pečuj) – Klopče i dionica Svilaj – Odžak. Sredstva kredita su u cjelosti povučena, stanje duga na dan 31. decembra 2022. godine 119.232 hiljada KM.

EBRD 49058 – Ugovor o zajmu potpisan je između BiH i EBRD-a 12. septembra 2018. godine, a supsidijarni ugovor između BiH i FBiH 23. oktobra 2020. godine, na ukupan iznos od 180 miliona EUR (tranša A i tranša B) za izgradnju dionice koridora V-c, Poprikuše – Nemila, Tunel Ivan (lot 2) i Mostar Jug – tunel Kvanj. Po ovom kreditu Društvo je do dana 31. decembra 2022. godine povuklo 229.592 hiljada KM.

EBRD 50603 – Dana 9. maja 2019. godine, Bosna i Hercegovina potpisala je Ugovor o finansiranju sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj, a dana 23. februara 2021. godine potpisan je podugovor između Federalnog ministarstva finansija i JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar kojim su odobrena sredstva u iznosu od 60 miliona EUR za projekat na Koridoru Vc - obilaznica Doboj (izgradnja dionice Putnikovo Brdo - Medakovo). Rok otplate kredita je 12 godina sa grace periodom od 4 godine. Po ovom kreditu Društvo je do dana 31. decembra 2022. godine povuklo 1.173 hiljada KM.

EIB 24775 - Sredstva pozajmljena od Evropske investicione banke (EIB) odnose se na obavezu u skladu sa Ugovorom o podzajmu potpisanog sa Federacijom BiH od 22. decembra 2011. godine, a na osnovu ugovora o finansiranju koji je Bosna i Hercegovina potpisala sa Evropskom investicionom bankom od 18. decembra 2008. godine. Iznos odobrenog kredita je 75 miliona EUR. Prema ugovorenim uslovima, kredit je odobren u svrhe finansiranja projekta koridor Vc (izgradnja dionice Drivuša – Kakanj). Period otplate kredita definisan je najkasnije 6 godina od uplate prve tranše, a plaćanje posljednje rate će biti najranije 4, a najviše 25 godina od dana uplate posljednje tranše. Sredstva kredita su u cjelosti povučena, stanje duga na dan 31. decembra 2022. godine 108.022 hiljada KM.

EIB 31174 - Dana 22. avgusta 2012. godine, Vlada Bosne i Hercegovine je potpisala Ugovor o finansiranju sa Evropskom investicijskom bankom kojim su odobrena sredstva u iznosu od 166 miliona EUR u svrhu izgradnje 31 km autoceste na Koridoru Vc. Projekt je podijeljen u dvije glavne dionice kako slijedi: dionica dužine 20,35 km od Vlakova do Tarčina i dionica dužine 10,76 km na sjevernoj granici sa Hrvatskom, od Svilaja do Odžaka. Početkom aprila 2013. godine potpisan je supsidijarni ugovor sa JP Autoceste FBiH i Ministarstva finansija FBiH. Period otplate kredita definisan je u periodu od 25 godina sa grace periodom od 4 godine. Sredstva su bila raspoloživa do 5. decembra 2015. godine, međutim ista su u potpunosti povučena tokom 2014. godine. Sredstva kredita su u cjelosti povučena, stanje duga na dan 31. decembra 2022. godine 276.775 hiljada KM.

EIB 83975 - Dana 29. oktobra 2014. godine, Vlada Bosne i Hercegovine potpisala je Ugovor o finansiranju sa Evropskom investicijskom bankom, a dana 10. juna 2016. godine potpisan je podugovor između Federalnog ministarstva finansija i JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar kojim su odobrena sredstva u iznosu od 100 miliona EUR za projekat na Koridoru Vc Počitelj-Bijača za poddionicu Počitelj-Zvirović. Rok otplate kredita je 25 godina sa grace periodom od 6 godina. Po ovom kreditu Društvo je do dana 31. decembra 2022. godine povuklo pet tranši, stanje duga 121.457 hiljada KM.

EIB 86971 - Dana 26. aprila 2018. godine, Vlada Bosne i Hercegovine potpisala je Ugovor o finansiranju sa Evropskom investicijskom bankom, a dana 29. novembra 2018. godine potpisan je podugovor između Federalnog ministarstva finansija i JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar kojim su odobrena sredstva u iznosu od 50 miliona EUR za projekat na Koridoru Vc Zenica Sjever. Rok otplate kredita je 25

godina sa grace periodom od 6 godina. Po ovom kreditu Društvo je do dana 31. decembra 2022. godine povuklo četiri tranše, stanje duga 62.587 hiljada KM.

EIB 89502 - Bosna i Hercegovina je dana 27. februara 2020. godine potpisala Ugovor o finansiranju sa Evropskom investicijskom bankom, a dana 15. decembra 2020. godine potpisan je podugovor između Federalnog ministarstva finansija i JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar kojim su odobrena sredstva u iznosu od 140 miliona EUR za projekat na Koridoru Vc - Središnji dio (izgradnja dvije nepovezane dionice: Poprikuša-Nemila i Tarčin - Ivan). Rok otplate kredita je 25 godina sa grace periodom od 6 godina. Po ovom kreditu Društvo je do dana 31. decembra 2022. godine povuklo pet tranši, stanje duga 222.476 hiljada KM.

OFID 1588 P - Dana 3. septembra 2014. godine potpisan je Sporazum o zajmu između Bosne i Hercegovine i OPEC Fond za međunarodni razvoj (OFID) za finansiranje izgradnje projekta koridor Vc (izgradnja poddionice Klopče – Donja Gračanica, komponenta A). Odobreni iznos zajma je 48 miliona USD, uz definisani grace period od 5 godina, te kamatnu stopu od 3%. Sredstva kredita su u cjelosti povučena, stanje duga na dan 31. decembra 2022. godine 70.386 hiljada KM.

OFID 1589 PB - Sporazum o zajmu potpisan je 8. februara 2015. godine između Bosne i Hercegovine i OPEC Fonda za međunarodni razvoj (OFID) za finansiranje izgradnje koridora V-c (izgradnja poddionice Klopče – Donja Gračanica, komponenta B). Supsidijarni ugovor između BiH i FBiH zaključen je 15. februara 2016. godine. Odobreni iznos zajma je 24 miliona EUR, uz definisani grace period od pet godina, te kamatnu stopu od 4,5%. Sredstva kredita su u cjelosti povučena, stanje duga na dan 31. decembra 2022. godine 39.020 hiljada KM.

OFID 12663 PB - Sporazum o zajmu potpisan je 30. avgusta 2018. godine između Bosne i Hercegovine i OPEC Fonda za međunarodni razvoj (OFID) za finansiranje izgradnje koridora V-c (izgradnja dionice Nemila – Donja Gračanica Komponenta B, Zenica sjever i poddionice Nemila – Vranduk, Vranduk – Ponirak i Ponirak – Donja Gračanica). Supsidijarni ugovor između BiH i FBiH zaključen je 26. maja 2020. godine. Odobreni iznos zajma je 24,3 miliona EUR, uz definisani grace period od četiri godine, te kamatnu stopu od 4,7%. Sredstva kredita su u cjelosti povučena, stanje duga na dan 31. decembra 2022. godine 47.527 hiljada KM.

OFID 12665 P - Sporazum o zajmu potpisan je 30. avgusta 2018. godine između Bosne i Hercegovine i OPEC Fonda za međunarodni razvoj (OFID) za finansiranje izgradnje koridora V-c (izgradnja dionice Nemila – Donja Gračanica Komponenta A, Zenica sjever i poddionice Nemila – Vranduk, Vranduk – Ponirak i Ponirak – Donja Gračanica). Supsidijarni ugovor između BiH i FBiH zaključen je 26. maja 2020. godine. Odobreni iznos zajma je 27,15 miliona USD, uz definisani grace period od pet godina, te kamatnu stopu od 3%. Sredstva kredita su u cjelosti povučena, stanje duga na dan 31. decembra 2022. godine 49.785 hiljada KM.

KF 794 - Dana 24. novembra 2009. godine Ministarstvo finansija i trezora BiH potpisalo je kreditni sporazum sa Kuvajtskim fondom za arapski ekonomski razvoj kojim su odobrena sredstva u iznosu od 10,5 miliona KWD. Sredstva su odobrena za izgradnju dionice Kakanj - Donja Gračanica, poddionica Klopče - Drivuša dužine 24 km. Period otplate kredita je definisan u periodu od 25 godina uključujući 5 godina grace perioda. Sredstva su bila raspoloživa do 31. jula 2018. godine. Sredstva kredita su u cjelosti povučena, stanje duga na dan 31. decembra 2022. godine 56.145 hiljada KM.

KFAED 1012 - Podugovor o zajmu zaključen je dana 18. maja 2020. godine između FBiH, odnosno FMF i JP Autoceste FBiH, za izvršenje Projekta autoputa Nemila-Donja Gračanica, a na osnovu Sporazuma o zajmu zaključenog dana 19. februara 2019. godine između Kuvajtskog fonda za arapski i ekonomski razvoj i BiH. Odobreni iznos zajma je 11,6 miliona KWD, uz definisani grace period od pet godina, te kamatnu stopu od 2%. Po ovom kreditu Društvo je do dana 31. decembra 2022. godine povuklo 24.501 hiljadu KM.

RB 15688/16 - Društvo je tokom 2017. godine potpisalo Ugovor o dugoročnom kreditu sa Razvojnomo bankom FBiH u ukupnom iznosu od 38 miliona KM. Sredstva su odobrena za izmirenje obaveza po osnovu retencija iz 2016. godine. Kredit je odobren na 96 mjeseci uključujući grace periode od 6 mjeseci. Sredstva kredita su u cjelosti povučena, stanje duga na dan 31. decembra 2022. godine 11.400 hiljada KM.

21. Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima

Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima na dan 31. decembra 2022. godine su iskazane u iznosu od 18.096 hiljada KM.

U novembru 2022. godine odobrena je III (treća) emisija obveznica javnom ponudom putem berze, emisija je izvršena u periodu od 22 – 28. decembra 2022. godine.

Vrsta izdatih obveznica	Broj obveznica		Nominalna vrijednost (KM)	Stopa prinosa obveznica	Rok dospelja
	Odobrena emisija	Upisano i uplaćeno			
A	300.000	180.964	100	3,5%	11.01.2026.

Obveznice nose kamatu na glavicu po fiksnoj k.s. od 3,5% godišnje, uz polugodišnji obračun i isplatu kamate (31.03. i 30.09.) a glavnica će biti isplaćena jednokratno po dospelju.

22. Odgođeni prihod

Odgođeni prihod	31.12.2022. u 000 KM	31.12.2021. u 000 KM
Unaprijed naplaćeni prihodi - akciza na gorivo	853.087	766.368
Odgođeni prihodi po odlukama Vlade FBiH (veza Napomena 18)	103.653	81.954
Odgođeni prihodi po grantovima EIB-a	42.782	33.010
Odgođeni prihodi po grantovima EBRD-a	34.743	-
Ukupno odgođeni prihod:	1.034.265	881.332

Prihodi od trošarina – akciza iz člana 88. stav 2 Zakona o cestama FBiH priznaju se u bilansu uspjeha na sistemskoj osnovi, tokom razdoblja u kojima Društvo povezane troškove, za čije pokrivanje je trošarina – akciza namijenjena, priznaju kao rashode. Odnosni i povezani rashodi i troškovi obuhvataju:

- Amortizaciju imovine javnih autocesta i brzih cesta;
- Deprecijaciju troška sticanja neamortizirajuće imovine javnih autocesta i brzih cesta;
- Troškovi pozajmljivanja;
- Kursne razlike i
- Ostale troškove u vezi javnih autocesta i brzih cesta.

Društvo primljena sredstva akcize evidentira na poziciji unaprijed naplaćeni prihodi, a na osnovu povezanih troškova utvrđuje se iznos koji se priznaje kao prihod obračunskog perioda.

Kretanje na unaprijed naplaćenim prihodima po osnovu akcize je kako slijedi:

Odgođeni prihod	u 2022. u 000 KM	u 2021. u 000 KM
Stanje na dan 01. januara	766.368	661.665
Prikupljena akciza u periodu (veza Napomena 18)	166.483	173.785
Prihod po osnovu realizacije prikupljene akcize (veza Napomena 6)	(79.764)	(69.082)
Stanje na dan 31. decembra	853.087	766.368

23. Rezervisanja

Ukupna rezervisanja Društva se mogu prikazati kako slijedi:

Rezervisanja	31.12.2022. u 000 KM	31.12.2021. u 000 KM
Rezervisanja za otpremnine	1.337	1.111
Rezervisanja za sudske sporove	9.561	3.292
Ukupno rezervisanja:	10.898	4.403

Kretanja na rezervisanjima se mogu prikazati kako slijedi:

Rezervisanja	Otpremnine	Sudski sporovi	Ukupno
			u 000 KM
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	1.105	2.720	3.825
Rezervacije tokom godine (veza Napomena 10)	14	811	825
Rezervacije korištene tokom godine	(8)	(239)	(247)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	1.111	3.292	4.403
Rezervacije tokom godine (veza Napomena 10)	239	6.867	7.106
Rezervacije korištene tokom godine	(13)	(598)	(611)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	1.337	9.561	10.898

24. Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima	31.12.2022. u 000 KM	31.12.2021. u 000 KM
Dobavljači u zemlji	61.846	43.286
Dobavljači u inostranstvu	30.742	27.536
Ukupno obaveze prema dobavljačima:	92.588	70.822

25. Obaveze po kratkoročnim kreditima

Obaveze po kratkoročnim kreditima	31.12.2022. u 000 KM	31.12.2021. u 000 KM
Unicredit banka d.d.	15.000	18.000
Intesa SanPaolo banka d.d. BiH	15.000	10.000
Raiffeisen Bank d.d. BiH	5.000	-
Bosna Bank International d.d.	5.000	-
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita (veza Napomena 20)	193.543	114.512
Prekoračenje po bankovnim računima	1.620	-
Obaveze po osnovu kamata po uzetim kreditima	19.712	5.855
Ukupno obaveze po kratkoročnim kreditima:	254.875	148.367

Kratkoročni krediti uzeti kod komercijalnih banaka su na revolving osnovi i namijenjeni su finansiranje usklađivanja novčanih tokova Društva.

26. Ostale kratkoročne obaveze i razgraničenja

Ostale kratkoročne obaveze i razgraničenja	31.12.2022. u 000 KM	31.12.2021. u 000 KM
Ostale obaveze iz poslovanja	2.426	672
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	1.556	1.430
Ostale obaveze	344	291
Obaveze za PDV	619	0
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	5	11
Kratkoročna razgraničenja po odlukama Vlade FBiH (veza Napomena 18)	4.346	441

Ostale kratkoročne obaveze i razgraničenja	31.12.2022. u 000 KM	31.12.2021. u 000 KM
Ostala kratkoročna razgraničenja	6.362	2.022
Ukupno ostale kratkoročne obaveze i razgraničenja:	15.658	4.867

27. Potencijalne i preuzete obaveze

Na dan 31. decembra 2022. godine protiv Društva su se vodili sudski postupci ukupne vrijednosti od 16.802 hiljade KM (31. decembra 2021. godine: 16.867 hiljada KM). Rukovodstvo Društva redovno procjenjuje i analizira rizik potencijalnih gubitaka po osnovu sudskih sporova i smatra da izvršena rezervisanja na dan 31. decembra 2022. godine predstavljaju najbolju procjenu. U skladu s tim, na dan 31. decembra 2022. godine izvršena su dodatna rezervisanja u iznosu od 6.867 hiljada KM, te ukupna rezervisanja po osnovu sudskih sporova na dan 31. decembra 2022. godine iznose 9.561 hiljade KM (veza Napomena 23).

S obzirom da je u toku eksproprijacija zemljišta gdje se iznos naknade ne smatra troškom nego iznosom koji se kapitalizuje, tako Društvo ne evidentira ni obavezu dok iznos koji treba da plati ne postane izvjestan, odnosno dok se ne donese pravomoćno rješenje od nadležnog organa. Navedene obaveze su obuhvaćene finansijskim planom. Za dio predmeta je pokrenut sudski spor jer vlasnik nekretnine nije zadovoljan iznosom naknade koji je ponuđen u redovnom postupku. Procijenjeni iznos za pokrenute sporove po eksproprijaciji iznosi 12.855 hiljada KM, i isti nije evidentiran kroz bilans stanja.

Izvođač radova na dionici Drivuša - Klopče Hering d.d. Široki Brijeg podnio je arbitražni zahtjev za povećane troškove izvođenja radova u iznosu 18.293 hiljade KM. U slučaju rješavanja zahtjeva u korist Izvođača, to znači dodatnu obavezu za Društvo i povećanje vrijednosti izgrađenih sredstava.

Tokom jula 2016. godine Društvo je zaprimilo Rješenje broj: 13/09-3-15-11-1309/16 od strane Porezne uprave FBiH o dodatno utvrđenim obavezama, a po osnovu prethodno dostavljenog Zapisnika o izvršenoj kontroli broj: 13/09-3-15-10-1309/16 od 17. juna 2016. godine. Dodatno utvrđene obaveze se odnose na obaveze po osnovu poreza na dobit za period 2011 - 2015. godina, poreza na dohodak od samostalne i nesamostalne djelatnosti, te zateznih kamata. Na navedeno Rješenje, dana 3. avgusta 2016. godine podnesena je žalba broj: 01-2254-6/16 kojom Društvo osporava sve dodatno utvrđene obaveze, i to obrazloženjem da Porezna uprava pri utvrđivanju obaveza nije uzela u obzir, osim Zakona o porezu na dobit i relevantne članove Zakona o cestama FBiH, kojima je definisana djelatnost upravitelja javnih cesta, način finansiranja, te činjenica da kod Društava koja ne posluju na komercijalnoj osnovi, razlika javnih prihoda i javnih rashoda predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv. Dana 24. avgusta 2016. godine Društvo je uputilo Poreznoj upravi dopunu žalbe na osnovu izjašnjenja v.d. direktora Porezne uprave od 22. avgusta 2016. godine broj: 13/04-49-1-1829/16. Pomenutim izjašnjenjem v.d. direktor je iznio mišljenje o tome da inspektori pri kontroli nisu postupili po svim važećim zakonima, tj. nisu trebali izvršiti obračun i naložiti uplatu poreza na dobit u iznosu od 33.394 hiljade KM, te zatezne kamate u iznosu od 11.865 hiljada KM.

Međutim, skrećemo pažnju da je Društvo na osnovu upita, dana 29. juna 2016. godine zaprimilo mišljenje Ministarice Federalnog ministarstva finansija koje potvrđuje ranije navode Porezne uprave da je Društvo ipak obveznik poreza na dobit. Dana 22. avgusta 2017. godine Društvo je ispostavljeno Dopunsko Rješenje broj: 13/09-3-15-11-1309-1/16, kojim se definiše da je porezni obveznik (Društvo) dužan obračunati zakonski propisane zatezne kamate za dane kašnjenja od 30. aprila 2016. do dana kada se izvrši uplata, te da se prigovor Društva na prvobitni Zapisnik odbacuje kao neutemeljen. Tokom oktobra 2017. godine Društvo je uložilo žalbu na dopunsko rješenje.

Skrećemo pažnju da su prvobitno prijave poreza na dobit za 2017. i 2016. godinu predate bez unesene porezne osnovice i utvrđenih poreznih obaveza. Međutim, tokom januara 2019. godine Društvo je izmijenilo porezne prijave za 2016. i 2017. godinu na osnovu poziva Porezne uprave iz novembra 2018. godine, gdje je neto rezultat za obje godine prikazan kao razlika između ukupnih troškova i ukupnih prihoda umanjениh za prihode od akciza, izdavanja cestovnog zemljišta, te taksi za korištenje autocesta, i po tom osnovu je iskazan neto gubitak. Na isti način su prikazane pojedinačne porezne prijave za 2018 - 2022. godinu (veza Napomena 12).

Društvo je, na osnovu člana 263. Zakona o upravnom postupku FBiH, dana 27. marta 2019. godine, putem zakonskog zastupnika direktora Društva, uputilo Vladi Federacije BiH, Zahtjev za vanredno ukidanje rješenja Federalnog ministarstva finansija broj: 03-15-1093/16 A.D. od 16. oktobra 2018. godine, Rješenja Porezne uprave FBiH broj 13/09-3-15-11-1309/16 od 19. jula 2016. godine i dopunskog Rješenja broj 13/09-3-15-11-1309-1/16 od 22. avgusta 2017. godine, međutim po navedenom zahtjevu Vlada se nije očitovala. Na dan 31. decembra 2022. godine, postupak je u toku.

Društvo je na dan 31. decembra 2022. godine imalo aktivnih bankarskih garancija u iznosu od 335.559 hiljada KM.

Kao što je navedeno u Napomeni 20, Društvu su odobrena kreditna sredstva u ukupnom iznosu od 2.646.853 hiljada KM, od čega je na dan 31. decembra 2022. godine povučeno 2.197.781 hiljade KM.

28. Potencijalna imovina

Bosna i Hercegovina je sklopila sporazume sa međunarodnim finansijskim institucijama za grantove iz kojih će se djelimično finansirati određene dionice autoceste. U tabelarnom pregledu dati je pregled ugovorenih grantova za koje je krajnji korisnik Društvo. Iznos potraživanja na osnovu potpisanih grantova nije iskazan u bilansu stanja, ista će biti iskazana po doznaci sredstava.

				u 000 KM
Grant	Institucija	Namjena sredstava	Datum ugovora	Vrijednost granta
WB-IG01-BIH-TRA-01a-	EIB	Ponirak Vraca (izlaz iz tunela Zenica)	02. decembra 2020.	37.161
WB-IG02-BIH-TRA-06	EIB	Poddionica Tarčin - Ivan	23. februara 2021.	23.040
WB19-BIH-TRA-01	EIB	Poddionica Počitelj - Zvirovići	04. jula 2022.	9.779
Ukupno:				69.980

Na dan 26. januara 2023. godine, Društvo je povuklo prvu tranšu po grantu WB-IG01-BIH-TRA-01a- u iznosu od 14.125 hiljada KM (7.222 hiljada EUR), te je dio odobrenih sredstava upotrijebljen za plaćanje dospjelih obaveza.

29. Finansijski instrumenti

Koeficijent zaduženosti

Uprava Društva prati strukturu izvora finansiranja na mjesečnoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava Društva uzima u obzir trošak finansiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora finansiranja.

Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2022. u 000 KM	31.12.2021. u 000 KM
Dugoročne obaveze	2.501.404	2.185.069
Kratkoročne obaveze	366.768	226.293
Novac i novčani ekvivalenti	(18.584)	(2.003)
Neto dug	2.849.588	2.409.359
Kapital (*)	565.469	555.576
Neto koeficijent zaduženosti (%)	5,04	4,34

(*) Kapital uključuje ukupan kapital i rezerve Društva.

Kategorije finansijskih instrumenata

	31.12.2022. u 000 KM	31.12.2021. u 000 KM
Finansijska imovina		
Kredit i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalenti)	38.737	22.038
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku	1.802.755	1.518.683

Kreditni rizik

Društvo definira svoju maksimalnu izloženost u iznosu potraživanja od kupaca, te ostalih potraživanja. Kreditni rizik se može definirati kao mogućnost da dužnik ne ispunji svoje obaveze po ugovorima o poslovnoj saradnji (kupoprodaji), što rezultira finansijskim gubitkom. Kreditnim rizikom se upravlja shodno važećim politikama, kao i drugim internim aktima.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će se kamatne stope promijeniti uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa. Rizik kamatnih stopa kod toka novca je rizik da će troškovi kamata na izvore sredstava biti promjenjivi tokom perioda. Kamatnim rizikom se upravlja shodno važećim politikama, kao i drugim internim aktima, od kojih se prije svega ističe politika ugovaranja fiksnih kamatnih stopa. Društvo na dan 31. decembra 2022. godine ima obaveze po kamatonosnim kreditima i/ili zajmovima, što ga izlaže kamatnom riziku.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je potencijalni rizik da društvo neće biti u mogućnosti potpuno i bez odlaganja izvršavati sve obaveze po dospelju. Razborito upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dostatne količine novca, osiguravanje raspoloživosti finansijskih sredstava adekvatnim iznosom ugovorenih kreditnih linija i sposobnost podmirenja svih obaveza. U cilju održavanja tekuće likvidnosti Društvo ima dostupne kratkoročne i dugoročne linije finansiranja kojima društvo redukuje rizik likvidnosti.

Valutni rizik

Valutni rizik je rizik da će vrijednost finansijskih instrumenata biti promijenjena zbog promjena u kursovima.

Najveći dio kreditnih obaveza je vezan za euro te po tom osnovu je valutni rizik umjeren. Četiri međunarodna kredita od kojih su dva u dolarima, a dva u kuvajtskim dinarima čine 12,33 % ukupnog duga po dugoročnim kreditima.

Na tabeli je prikazan efekat povećanja duga pod uticajem povećanja kursa navedenih valuta.

u 000 KM				
Kredit	Dug u izvornoj valuti 31/12/2022	Kurs 31.12.2022.	Kurs 31.12.2021.	Efekti povećanja obaveza
KWF 794	KWD 9.187.500	6,111	5,3047	3.761
KFAED 1012	KWD 4.009.374	6,111	5,3047	210
OFID 1588 P	\$ 38.384.666	1,833705	1,592566	4.243
OFID 12665P	\$ 27.150.000	1,833705	1,592566	2.904
Ukupno:				11.118

Fer vrijednosti finansijskih instrumenata

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza određuje se na sljedeći način:

- Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza sa standardnim uslovima i kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima određuje se prema kotiranoj tržišnoj cijeni;
- Fer vrijednost ostale finansijske imovine i finansijskih obaveza se određuje u skladu sa generalno prihvaćenim modelima određivanja cijena na osnovu analize diskontovanog novčanog toka korištenjem cijena iz postojećih tržišnih transakcija.

30. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Društvo je u 100%-tnom vlasništvu Federacije BiH i obavlja aktivnosti od javnog interesa koje su utvrđene Zakonom o cestama, a poslovanje i upravljanje je regulisano propisima kojima je regulisan rad javnih preduzeća. U knjigovodstvenim evidencijama Društva nema transakcija koje bi se mogle klasifikovati kao transakcije sa povezanim pravnim licima.

31. Primanja organa upravljanja

Ukupan trošak Društva po osnovu primanja organa upravljanja se može prikazati kako slijedi:

Primanja organa upravljanja	31.12.2022. u 000 KM	31.12.2021. u 000 KM
Bruto plate i ostale naknade članovima Uprave	532	492
Naknade članovima Skupštine	3	-
Naknade članovima Nadzornog odbora	107	71
Ukupno primanja organa upravljanja:	642	563

32. Događaji nakon datuma izvještavanja

Do dana objavljivanja ovih finansijskih izvještaja, nisu nastali događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtijevali korekciju ili dodatna objelodanjivanja u priloženim finansijskim izvještajima, kako se to zahtijeva odredbama Međunarodnog računovodstvenog standarda 10 „Događaji nakon izvještajnog razdoblja“.

Do datuma revizorskog izvještaja, značajni događaji koji ne utiču na stavke u finansijskim izvještajima su kako slijedi:

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar

Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2022. godine

Nadzorni odbor JP Autoceste FBiH na sjednici održanoj 26. maja 2023. godine imenovao je vršioca dužnosti Uprave JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar do okončanja konkursne procedure, a najduže na vremenski period od dvanaest mjeseci.

- Denis Lasić – v.d. direktor
- Kristijan Milas – v.d. izvršni direktor za ekonomsko finansijske poslove
- Asmir Dževlan – v.d. izvršni direktor za projektiranje i građenje
- Mirko Rogić – v.d. izvršni direktor za upravljanje i održavanje
- Mirnesa Agić – v.d. izvršni direktor za opće, kadrovske i pravne poslove.

33. Odobrenje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su odobreni i potpisani od strane Uprave Društva 24. februara 2023. godine.

Odgovorno lice

Jedinstveni identifikacioni broj (JIB)

4227691540005

Naziv pravnog lica

J.P. Autoceste F BiH d.o.o. Mostar

Datum registracije

Oblik

d.o.o.

23-06-2023

Sjedište

Mostar

Matični broj

58-01-0179-10

Datum

Potpis referenta

Pečat

Ulica i broj

Adema Buća br. 20

PDV obveznik

DA

PDV broj

227691540005

Subjekt od javnog interesa

DA

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

41.10**Organizacija izvođenja građevinskih projekata**

Broj transakcionog računa

1020010000014039

Naziv banke

Union banka d.d. Sarajevo

E-mail adresa pravnog lica

info@jpautoceste.ba

Telefon pravnog lica

036/512-300**ODGOVORNO LICE U PRAVNOM LICU**

Ime

Denis

Prezime

Lasić

Pozicija

v.d. Direktor

Pol

Muški**VLASNIČKA STRUKTURA**

Naziv suvlasnika

Procenat vlasništva

1. Bosna i Hercegovina**2. Federacija BiH****100,00%****3. Kanton****4. Grad****5. Opština 1****6. Opština 2****7. Opština 3****8. Drugo pravno lice u državnom vlasništvu****9. Privatno vlasništvo****Ukupno****100,00%****PODACI O FINANSIJSKOM IZVJEŠTAJU**

Tip izvještaja

Revizorski

Verzija izvještaja

Osnovna

Interval izvještavanja - Datum od

1.1.2022.

Interval izvještavanja - Datum do

31.12.2022.

Datum sastavljanja izvještaja

15.6.2023.

Standard izvještavanja

MRS/MSFI (velika pravna lica)

Izvještaj priprema

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka; licenca br. 9120039152

E-mail adresa

office@ba.gt.com

Kontakt-telefon

051/211-509**JIB+ 4227691540005152245092**

Ovaj obrazac se obavezno popunjava i štampa kod pripreme svih tipova finansijskih izvještaja, kao i izjave o neaktivnosti. Ovjera nije potrebna.